

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ: ПРОБЛЕМИ КОНТРАФАКТУ

Ткачов Максим Михайлович, к. е. н., доцент
Косенко Олександра Петрівна, д. е. н., професор
Перерва Петро Григорович, д. е. н., професор,
декан економічного факультету
Свіцова Наталя Сергіївна, студентка
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

Проблема підробленої продукції на українському ринку існує вже давно, обсяги контрафакту продовжують збільшуватися загрозливими темпами, досягаючи виробництва у промислових масштабах. Не можна не відзначити, що виробники контрафакту використовують у виробництві передові технології, підвищується якість упаковки підроблених товарів і споживач досить часто не може відрізнити оригінал від підробки. Наявність низької якості купленої підробки підриває у споживача довіру до бренду, знаджує вартість об'єктів інтелектуальної власності, виробники втрачають свої позиції на ринку, що призводить до зниження обсягу продажів. Контрафакт і нелегальні поставки сірого імпорту завдають великої шкоди як сумлінним виробникам та імпортерам, так і торгуючим організаціям і кінцевим споживачам. Зокрема, значних збитків зазнають виробники автозапчастин на цільових ринках яких контрафактні вироби займають більше 30 %. У цих умовах значної важливості та актуальності набувають питання розробки науково-обґрунтованих методів і методичних підходів до визначення розміру економічних збитків, які несуть правовласники від порушення їх виключних прав.

Аналіз світового, європейського та національного ринку дозволяє зробити висновок про те, що сучасний стан контрафакції різних видів продукції набуває все більш масового характеру. Обсяг контрафакту в окремих сферах підприємницької діяльності порівняльний з обсягами легального виробництва, а нерідко і перевищує його. Місткість світового ринку контрафактної продукції, за даними Організації економічного співробітництва та розвитку, становить близько 650 млрд. доларів. При цьому спостерігається тенденція стійкого і

істотного зростання обороту підробленої продукції: обсяг світового ринку контрафактної продукції до 2016 може перевершити 1,6 трлн дол. У результаті в тіньовому обігу залишаються грошові кошти, співмірні з вартістю офіційно визначеного валового національного продукту, завдається суттєва шкода українському бізнесу, створюється загроза життю і здоров'ю громадян і т.ін. Економічні та соціальні збитки при цьому виявляються величезними і важко піддаються обчисленню. Сформоване положення загрожує міжнародному престижу України, заважає її вступу в міжнародне економічне співтовариство. За даними аналітиків щорічні втрати компаній - виробників через шахрайство в галузі прав інтелектуальної власності оцінюються в сотні мільярдів доларів.

В 2013-2016 рр. в нашій країні органами державної інспекції з питань захисту прав споживачів, було проведено більш 20 тис. перевірок продукції на предмет її відповідності зазначеними вимогам, чільне місце серед яких займає дотримання виключних прав на об'єкти інтелектуальної власності. В результаті незаконна продукція була виявлена в 28% випадків. Відзначається зростання обсягів вилучених з обігу продуктів харчування, алкогольних та безалкогольних напоїв, тютюнових виробів, програмного забезпечення, автозапчастин, виробів легкої промисловості. Частка цих фальсифікованих товарів перевищує 20% від загального обсягу виготовлення.

Проведене дослідження свідчить про те, що склад неформальної економіки досить різномірний, включає тіньову і кримінальну економічну активність, домашню працю по самозабезпеченню сімей і мережеві обміни між домогосподарствами на неринковій основі. З цього виходить, що навіть при істотному зниженні тіньової складової неформальна економіка збереже свої позиції за рахунок інших сегментів і видів діяльності, але зі зміною наслідків для соціально економічного розвитку країни в цілому.

На наш погляд, в структурі неформальної економіки кримінальній економіці приділяється особливе значення. Її функціонування пов'язане в першу чергу з наявністю значного ринку контрафактної і фальсифікованої продукції. Актуальність наукового осмислення цієї проблеми пов'язана з тим,

що значна частина господарської практики в нашій країні не регулюється законами і контрактами, а існує на основі соціальних норм і приватних домовленостей. Виникає питання про характер таких домовленостей, механізм їх прийняття і підтримки. Потреба осмислення неформальної економіки в різноманітні її проявів, з використанням широкого спектру дослідницьких підходів обумовлює актуальність і важливість проблем, які покладено в основу дисертаційної роботи.

Список використаної літератури:

1. Ткачов М.М. Ринок контрафактної продукції в системі неформальної економіки / М.М.Ткачов // Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ» : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – Харків : НТУ «ХПІ». – 2013. – № 22 (995). – С. 89-95.
2. Косенко А.П. Экономическая оценка инновационного потенциала / А.П.Косенко, Д.Коциски, О.И.Маслак, П.Г.Перерва, Д.Сакай.- Монография / Под ред. проф. Перервы П.Г. и проф. Д.Коциски – Харьков-Мишкольц : НТУ „ХПИ”, Мишкольц.техн.ун-т, 2009. – 170 с.
3. Перерва П.Г. Формування кон'юнктури ринку електротехнічної продукції / П.Г.Перерва, Т.О.Кобелева, Н.П.Ткачова // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка» : зб. наук. праць. Сер. : Проблеми економіки та управління. – Львів : Львівська політехніка, 2015. – № 815. – С. 118-125.
4. Перерва П.Г. Моделирование стратегической политики маркетингу конкурентоспособности на засадах бенчмаркінгу / П.Г.Перерва, Н.П.Ткачова // Економічні науки : зб. наук. праць. Сер. : Економіка та менеджмент. – Луцьк : ЛНТУ, 2012. – Вип. 9 (34), ч. 2. – С. 10-23.
5. Науково-методичні підходи до вирішення проблем практичної реалізації механізму комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності / П.Г.Перерва, І.В.Гладенко, А.В.Косенко, М.М.Ткачов // Вестник Нац. техн. ун-та «ХПИ» : сб. науч. тр. Темат. вып. : Технический прогресс и эффективность производства. – Харьков : НТУ «ХПИ», 2008. – № 18. – С. 105-110.
6. Перерва П.Г. Банкротство, санація та реструктуризація підприємства як економічні категорії антикризового управління / П.Г.Перерва, Т.О.Кобелева, В.Л.Товажнянський // Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ» : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – Харків : НТУ «ХПІ». – 2015. – № 59 (1168). – С. 148-152.
7. Перерва П. Г. Анализ финансового состояния предприятия / П. Г. Перерва, О. Н. Савенкова // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – Харків : НТУ "ХПІ", 2002. – № 11-2. – С. 118-121.
8. Перерва П.Г. Исследование рынка промышленной продукции / П.Г.Перерва.- М.: НПО «Реклама, информация, маркетинг», 1991.- 96 с.
9. Экономика и управление инновационной деятельностью: учебник / Под ред. проф. Перервы П.Г., проф. Вороновского Г.К., проф. Меховича С.А., проф. Погорелова Н.И. – Харьков: НТУ «ХПИ», 2009. – 1203 с.
10. Перерва П.Г. Маркетинг на промышленном предприятии.- М.: НПО «Реклама, информация, маркетинг», 1991.- 80 с.
11. Перерва П.Г. Визначення ефективності використання виробничого потенціалу машинобудівного підприємства / П.Г.Перерва, Н.М.Побережна // Маркетинг і менеджмент інновацій. - 2012. - №2. - С. 191-198.
12. Перерва П.Г. Управление ассортиментом продукции / П.Г.Перерва.- М.: НПО «Реклама, информация, маркетинг», 1991.- 80 с.

13. Косенко О. П. Комерціалізація інтелектуально-інноваційних технологій [Монографія] / О.П. Косенко. - Х.: «Смугаста типографія», 2015.- 517 с.
14. Перерва П.Г. Управление сбытом промышленной продукции в системе маркетинга.- М.: НПО «Реклама, информация, маркетинг», 1991.- 93 с.

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ І ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ

Чиркіна Тетяна Ігорівна, Видибура Олена Василівна, студенти
Науковий керівник Воробйова Катерина Олександрівна, к.е.н.,
доцент кафедри економіки
Кременчуцький національний університет
імені Михайла Остроградського

Економіку будь-якої країни неможливо уявити без залучень іноземних інвестицій. Вкладення великих капіталів допомагає країні досягти високого науково-технічного прогресу, забезпечити економічну гнучкість, активізувати підприємницьку діяльність. Щодо України, то для світового ринку країна не є інвестиційно привабливою, що говорить про необхідність вирішення цієї проблеми та створення сприятливого інвестиційного клімату[5]. Хоча варто визнати, що наша країна володіє достатніми ресурсами для вкладу іншими більш економічно-розвинених держав. Це можуть бути інвестиції у сільське господарство, промислові підприємства, туризм або енергетичну галузь.

Метою дослідження є встановлення значення іноземних інвестицій для України, визначення проблем, з якими зіштовхується країна на сьогоднішній день та пошук шляхів покращення інвестиційного клімату.

Інвестиційний клімат – це перелік головних чинників (економічних, культурних, політичних), які приваблюють або відштовхують інвесторів. Провідними сферами економічної діяльності, за обсягами залучення капітальних інвестицій, у січні – червні 2016 року залишаються: промисловість – 33,7 млрд. грн., будівництво – 15,0 млрд. грн., інформація та телекомунікації – 14,5 млрд. грн., сільське, лісове та рибне господарство – 9,4 млрд. грн., оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 7,6 млрд. грн., транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність – 6,0 млрд. грн., операції з нерухомим майном – 3,8 млрд. грн [4].